

12. Игитов В. И. Административно-правовые и общественные меры воздействия в области охраны общественного порядка : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Москва, 1965. 16 с.
13. Еропкин М. И., Попов Л. Л. Административно-правовая охрана общественного порядка. Ленинград : Лениздат, 1973. 328 с.
14. Петров Г. И. Советское административное право. Ленинград, 1960. 420 с.
15. Бахрах Д. Н. Административно-процессуальное принуждение. *Изв. вузов. Правоведение*. 1989. № 4. С. 59–64.
16. Розин Л. М. Проблемы классификации мер административного принуждения. *Управление и право*. 1982. Вып. 7. С. 182–186.

Савіщенко Вікторія Миколаївна

декан юридичного факультету,
доктор юридичних наук, доцент
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Верещацька Олеся Андріївна

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЛЬ ОСВІТИ У ПРАВОВІЙ ДЕРЖАВІ

Надзвичайно важливим елементом та основою розвитку всієї системи духовно-культурної сфери є освіта. Тож освіта є передумовою розвитку всього суспільства адже рівень освіченості населення значною мірою визначає економічні, політичні й соціальні відносини в суспільстві.

Нові погляди на способи розв'язання низки питань регулювання розвитку освіти у правовій державі відображені у працях: Л. Антошкіної, А. Бутенко, Б. Данилишина, І. Кичко, А. Колота, В. Кременя, В. Куценко, Е. Лібанової, В. Новікова, І. Сторонянської, В. Сиченка, Л. Янковської та ін.

Стаття 53 Конституції України гарантує кожній людині право на освіту. Доступність освіти забезпечується її фінансуванням із державного та місцевих бюджетів.

Освіта постає фундаментом і гарантією прогресу суспільства в цілому та кожного індивіда зокрема. Освіта є життєво важливим напрямом політики держави та взагалі суспільного життя. Тому її значення в умовах становлення громадянського суспільства зростає, оскільки рівень освіченості кожної особистості, підвищення якості освіти є необхідним елементом для розвитку суспільства та держави в цілому.

У системі конституційних прав і свобод людини і громадянина право на освіту займає одне з центральних місць, оскільки освіта в сучасному світі все більше стає вирішальним чинником суспільного прогресу. Право на освіту за своїм змістом є складовою частиною всебічного розвитку людини, що, на сьогодні є не тільки вищою метою кожної особистості, а й основним елементом становлення та формування нового порядку в громадянському суспільстві та правовій державі [5].

Освіта – змістовне соціально-політичне та багатоаспектне юридичне явище. Термін «освіта» використовується в багатьох галузях юридичної, соціологічної, філософської, педагогічної та інших наук. Кожна з наведених наук, досліджуючи освіту, вивчає окремі аспекти її предмета, надає визначення та моделює певні теоретичні положення, які відповідають певним пізнавальним завданням перед наукою. Тому з метою забезпечення ґрунтовного аналізу поняття та сутності конституційного права на освіту доцільно акцентувати також і на досягнення інших наук.

Зокрема, у філософській традиції, особливо за гегелівським пізнанням, під терміном «освіта» розуміють зміст, який є близьким традиційному застосуванню слова «культура» в сенсі культивування людини, а також понять «формування», «формація», «генезис», охоплюючи як процес, так і результат. За Г. Гегелем, перетворення здібностей дозволяє людині долати не тільки природну, але й індивідуальну обмеженість, піднімає людину до «загального». Крім того, Г. Гегель зазначав, людина не володіє інстинктивно тим, чим вона повинна володіти, їй належить це набути. За цим положенням, він вважав, засноване право на освіту [1]. Отже, у філософському аспекті освіту розуміють як підвищення розумових здібностей людини, які вона повинна набути самостійно. Освіта передбачає певне формування людини як особистості.

Поняття освіти може бути порівняне із культурою виховання, що припускає вихід індивіда за рамки природних потреб, звільнення від природної обмеженості. І. Кант виховання розумів як догляд (піклування, утримання), дисципліну, витримку і навчання разом з освітою. Навчання розглядалося ним як позитивна частина виховання [4]. У філософській думці освіта розглядається як елемент культури виховання індивіда, під час якого відбувається культивування людини [2].

Освіта розвиває потенціал, який дозволяє суспільству і державі рухатися вперед, прогресувати, оновлюватися, змінюватися в різних галузях. Звідси значущість і важливість освіти для держави виявляється в тому, що останнє створює відповідні умови для того, щоб сфера освіти постійно розвивалася, удосконалювалася і була здатною вирішувати всі завдання суспільства. Йдеться, насамперед, про законодавство з питань освіти, про державну стратегію реформування галузі освіти, про систему фінансування та громадської підтримки сфери освіти і виховання населення. В цьому аспекті цікавими є розмірковування О. Калпинської, яка зазначає, що саме тому освіту як соціальний феномен необхідно досліджувати з формально юридичної позиції [3, с. 21–22]. До нашого часу розгляд права на освіту здійснювався переважно в аспекті педагогічної та інших наук.

Освіта – багатоаспектне явище, вивчення якого з філософських, соціологічних, психологічних тощо аспектів закладає підвалини для розкриття його юридичного змісту. Тому важливим у засвоєнні поняття освіти є юридичний аспект, оскільки навчання і виховання як складові освіти повинні здійснюватися за допомогою певних засобів і методів, де вирішальна роль належить державі і праву.

З формально юридичної позиції феномен «освіта» розглядається у двох аспектах – як система і як процес. Як система освіта складається з нормативних актів, що регламентують порядок формування та функціонування освітніх установ, визначають основні напрями освітньої політики, освітніх установ, відносин у сфері освіти. Як процес освіта являє собою складні (як з погляду суб'єктного складу, так і з погляду освітніх циклів) відносини, в межах яких одні суб'єкти надають освітні послуги, а інші суб'єкти ці послуги використовують [3, с. 14].

Отже, освіта є багатоаспектним явищем, яке є першочерговим та найважливішим елементом творення правової держави, адже є основою розвитку всього суспільства.

Список використаних джерел

1. Гегель Г. В. Ф. *Філософія права*. Москва : Мысль, 1990. 524 с.
2. Головащенко О. С. Становлення громадянського суспільства як соціального середовища правової держави. *Форум права*. 2012. № 4. С. 219–222.
3. Ісаєнко А. В. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України як органу зовнішніх зносин держави. *Часопис Академії адвокатури України*. 2013. № 4: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau_2013_4_10.
4. Калпинская О. Е. *Право на образование и механизм его реализации в системе МВД России (теоретико-прикладной аспект) : дис. ... канд. юрид. наук*. 2005. 193 с.
5. Кухарська Н. О. *Україна в сучасних інтеграційних процесах : навч. посіб.* Одеса : «Атлант ВОІ СОГУ», 2015. 186 с.

Шевченко Сергій Олексійович

професор кафедри загальноправових дисциплін,
доктор наук з державного управління, професор

Бідняк Софія Станіславівна

студентка юридичного факультету

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРИНЦИП ПОЛІТИЧНОЇ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

На цьому етапі розвитку нашої країни розвиток та вдосконалення принципів державної служби, і особливо їх різнобічне тлумачення, є актуальним питанням. Серед принципів державної служби необхідним є звернення уваги на принцип політичної неупередженості. Адже саме цей принцип визначає особливості статусу державного службовця.

Питання, що стосуються реалізації принципів державної служби, досліджувалися у працях, як-от : В. Авер'янова, О. Акімова, Ю. Битяка, Н. Нижник, Ю. Старілова та інші. Проте не достатньо